

Az Ifjú Szivek műsorai a magyar hagyománykultúrát a környezetében élő népek kultúrájával együtt ápolják

A két műsor pozsonyi ősbemutatója rövid időeltéréssel (2004, 2006) követte egymást.

Az Ifjú Szivek műsorai a magyar hagyománykultúrát a környezetében élő népek kultúrájával együtt ápolják

A két műsor pozsonyi ősbemutatója rövid időeltéréssel (2004, 2006) követte egymást. Igaz, mindkét előadást önálló esti műsorként láttuk (Magyar tánciskola, Tánciskola 2.), de időtartamuk és a feltárt témakincs okán a két produkció együtt akár egy nagy műsoros est előadását is képezhetné.

A Magyar tánciskola 10 tételben a Kárpát-medencei magyar nyelvterület táncait – Bukós, Eszközös táncok, Verbunk, Ugrós, Karikázó, Pásztorbotoló, Kettős jártató és sebes csárdás, Forgató, Legényes, Csárdás, szapora címszavakkal – koreográfiai feldolgozásban tárja elénk. A Tánciskola 2. 13 tételben a magyar táncok mellett gazdag ízelítőt ad a szlovákok (Birkás, Hajdúch, 'uchom), románok (Bota, haidau), cigányok (Cigánybotoló) tánc-zene-ének és viseletkultúrájából is. Így válik, válhatott teljesebbé a Kárpát-medence hagyományos tánc kultúrájának a bemutatása. Így vált teljessé annak a ténynek a bizonyítása, hogy a Kárpát-medence hagyományos népművészeti kultúrája egy töről fakadt, fejlődése közben kialakulását megközelítőleg azonos külső hatások érték, alakították. Például a női körtánc, a verbunk, a páros, az eszközös táncok minden tájegységben és népnél azonos törvényszerűség alapján épültek fel, tartalmukban is azonos elemeket hordoznak: a női körtáncokban a tavaszvárás és -köszöntés alapfunkcióját, motívumkincsét, a verbunkban a katonafogás alapotívumait, a pásztortáncokban a fegyveres védekezés és legényes virtuskodás alapotívumait mindenütt megtalálhatjuk.

Hogy a műsorban túlsúlyban van a magyar tánc kultúra bemutatása, az természetes. Az Ifjú Szivek elsődleges küldetése a magyar hagyománykultúra ápolása, terjesztése, de amit az együttes ezen felül felismert, és most már műsorain keresztül is küldetésének vall, az az, hogy valóban a magyar kultúra terjesztése a küldetése, de nem kiszakítva azt a környezetéből, hanem a magyar kultúra felerősítése érdekében a környezetében élő népek kultúrájával együtt. Ennek a felismerésnek elismerésre, talán díjazásra méltó példája a két műsor.

Hogy ezt az etnikai sokszínűséget mennyire elfogadott elvként vállalta az együttes tánc- és zenekara, azt előadásuk kitűnő, egységes művészi teljesítménye bizonyította. A tánci, zenei, viseleti nyelvezetet tisztán tolmácsolták minden számnál. A szlovák, a román, a cigány számokban is remek előadónak bizonyultak. Pedig a felsorolt számok a magyarral kiegészülve már négy etnikum nyelvének megtanulását és azok sok-sok tájjellegű megszólaltatását igényelték. Ez már igazán profikra, hivatásos táncművészekre jellemző teljesítmény. A közép-európai népi tánc kultúrát tolmácsoló hivatásos együtteseknél a budapesti Honvéd és Budapest tánc együtteseken felül aránylag kevés együttes, hazaiak közül pedig egy sem vállalkozik erre. Azt még vállalják az együttesek, hogy egy-egy más etnikumú – gyakorta cigány – táncot műsorra tűzzenek, de azt a nemzeti sokszínűséget, amit az Ifjú Sziveknél a tárgyalt műsorokban volt módomban élvezni, más csoportnál még nem volt szerencsém látni. S ez a tett nemcsak szakmai, hanem akár állami kitüntetésre is alapul szolgálhat. A Visegrádi négyek politikai csoportosulás keretében egy ilyen állami kitüntetés politikai jelentőséggel is bírna – elismerné azt, hogy egymás megismeréséről, egymás kultúrájának megbecsüléséről nem elég beszélni, szép politikai szövegeket pufogatni, hanem úgy, mint az Ifjú Szivek mutatta: tettekkel is lehet bizonyítani.

Igazában azonban az együttes hozzáállása a meghatározó. Úgy szolgálja nemzeti közösségét

Írta: Új Szó

2007. február 09. péntek - Módosítás: 2007. február 09. péntek

a lehető legmagasabb művészi fokon, hogy értékét, érdemét az országon belül, sőt a Kárpát-medencei régióban is a megfelelő helyre tudja állítani. Tehát nem mások fölé helyezve, azokat kisebbitve, illetve nem más nemzeti kultúra alá rendelve magunkat kisebbitve.

Az Ifjú Szivek Magyar tánciskola és Tánciskola 2. című műsorai azt bizonyítják, hogy ezt vállalva is lehet nemzetiségi együttesként hazai és nemzetközi komoly szakmai elismerést elérni. Ez világosan kitűnik Novák Ferencnek, a Kossuth-díjas és sok más rangos nemzeti, nemzetközi elismerést birtokló koreográfusnak az Új Szó 2006. december 23-i számában megjelent nyilatkozatából: „Az Ifjú Szivek európai mércével mért színvonalat ért el. A szlovákiai magyar és szlovák táncok magyarországi megismertetése szintén a nevéhez fűződik.” Novák Ferencnek, a budapesti Honvéd Táncszínház művészeti vezetőjének szakmai hitelét a magyar közösség előtt nem kell bizonyítani, mert együttesét gyakran van szerencsénk látni, a szlovák kollegák számára pedig, akik esetleg kevésbé ismerik, megbízható információval szolgálhat szakmai jó barátja, a szlovák néptáncművészet nagy doyenje, a most 80 éves, állami kitüntetésekkel elhalmozott @tefan Nosámu.

Novák Ferenc nagy nemzetközi tiszteletnek örvendő néptánc-koreográfus, rendező véleményével egyetértve, s előtte fejet hajtva hangsúlyozom: e méltató és elismerő véleményt az Ifjú Szivek Magyar Táncegyüttes az utolsó évtizedben, a 21. században alkotott műsoraival alapozta meg, és ezek közé tartoznak a cikkben tárgyalt műsorok is.

TAKÁCS ANDRÁS